

Persbericht Comenius prijs 2022

Comeniusprijs 2022 naar Beatrice de Graaf,

Comeniusoeuvre prijs naar Ko Colijn

Comeniuslezing door Burgemeester Ahmed Aboutaleb

Naarden, 8 februari 2022 - Beatrice de Graaf ontvangt dit jaar op zaterdag 12 maart de Comeniusprijs. Dat heeft de jury vandaag bekend gemaakt. De jury roemt Professor Beatrice de Graaf vanwege haar belangwekkende werk op het gebied van de geschiedenis van oorlog, vrede en veiligheid, haar duiding van de achtergronden en oorzaken van terrorisme, en de bijzonder heldere en onafhankelijke wijze waarop zij over deze onderwerpen aan het publieke debat deelneemt.

De Graaf is daarmee de opvolger van de Tsjechische filosoof en theoloog Tomáš Halík die in 2020 de Comeniusprijs kreeg. Tomáš Halík, die eerder vanwege Corona niet naar Naarden kon komen, neemt tijdens deze gelegenheid de hem toegekende Comeniusprijs 2020 in ontvangst.

Ko Colijn neemt aansluitend de Comenius Oeuvre prijs in ontvangst. Deze wordt dit jaar voor het eerst toegekend aan een persoon die gedurende zijn gehele carrière vanuit zijn vakgebied op eigentijdse wijze invulling heeft gegeven aan het gedachtegoed van Jan Amos Comenius.

Ahmed Aboutaleb Burgemeester van Rotterdam zal tijdens de uitreiking de jaarlijkse Comeniuslezing, getiteld 'Vrijheid en Veiligheid', uitspreken.

Kaarten voor de uitreiking en de lezing in de Grote Kerk in Naarden zijn vanaf volgende week verkrijgbaar via www.comeniusmuseum.nl

Beatrice de Graaf ontvangt de Comeniusprijs 2022 op zaterdag 12 maart in de Grote Kerk in Naarden. Voorzitter van de jury prof. dr. Douwe D. Breimer: "De Graaf weet als geen ander op een bijzonder heldere en onafhankelijke wijze over onderwerpen als oorlog en vrede, vrijheid en veiligheid aan het publieke debat deel te nemen".

Haar leidraad is dat inzicht in de geschiedenis van veiligheidsmaatregelen, terrorisme en contraterrorisme, helpt om huidige angsten en onzekerheden in een actueel perspectief te plaatsen. Dat gebeurt niet alleen door haar publicaties, maar ook door de mede door haar geïnitieerde praktische programma's voor primair en secundair onderwijs (Terinfo.nl), living labs in wijken, en deelname aan publieke en professionele bijeenkomsten en debatten (bijv. via DWDD-colleges of podcasts). Zij weet op overtuigende wijze duidelijk te maken dat historisch inzicht in oorzaken van oorlog, vrede en veiligheid, bijdraagt aan het begrijpen en oplossen van prangende maatschappelijke problemen, zoals polarisatie en radicalisering. Dit thema sluit aan bij het werk van Comenius, die op latere leeftijd een sterke vredesboodschap uitdroeg.

De jury van de Comeniusprijs was unaniem van oordeel dat deze speciale oevreprijs toekomt aan iemand die op wetenschappelijk, journalistiek, beleidsvormend en educatief terrein zijn sporen heeft verdiend: de heer Dr. Jacobus (Ko) Colijn.

Ko Colijn heeft zich gedurende zijn loopbaan op bijzondere wijze onderscheiden op het gebied van oorlog en vrede, vrijheid en veiligheid, het thema van de Comenius dag dit jaar.

Ko Colijn is voor generaties Nederlanders een begrip vanwege zijn immer heldere bijdragen in zowel vakliteratuur als in pers en media over de grote geopolitieke en bewapeningsvraagstukken van onze tijd. Zijn betekenis voor het maatschappelijk debat, voor de openbare en ook politieke meningsvorming en zijn invloed op beleidsvorming zijn onmiskenbaar, aldus de jury: 'Velen weten zich geïnspireerd door de onafhankelijke en doortimmerde analyses die altijd toegankelijk blijven voor de minder ingevoerde leken die wij allen zijn'.

Over de Comenius prijs

De Comenius prijs, een sculptuur van Boheems kristal en een oorkonde, wordt dit jaar voor de 10^e keer uitgereikt. Eerder werd de prijs toegekend aan Robbert Dijkgraaf (2012), Paul Schnabel (2013), Louise Fresco (2014), Geert Mak (2015),

Herman Van Rompuy (2016), Jonathan Israel (2017), Herman Tjeenk Willink (2018) Mardjan Seighali (2019) en Tomáš Halík (2020).

De Comeniusprijs is een Nederlandse prijs die jaarlijks wordt uitgereikt tijdens de Comeniusdag in Naarden. Het doel is om eer te betonen aan een persoon die, in lijn met het denken en handelen van Jan Amos Comenius, zich op een in het oog springende manier inzet voor de belangen van vorming, onderwijs, wetenschap en cultuur voor de ontwikkeling van de internationale samenleving. De Comenius oeuvre prijs wordt eens in de tien jaar toegekend.

Prijsuitreiking en lezing van Ahmed Aboutaleb

Tijdens de uitreiking op 12 maart zal de heer Ahmed Aboutaleb de jaarlijkse Comeniuslezing met als titel: “ Vrijheid en Veiligheid” uitspreken.

Vanaf 12.45 is de Grote Kerk geopend voor de prijsuitreiking en de lezing. Kaarten voor deze bijeenkomst à € 10,00 (live) en € 5,=(via livestream) zijn vanaf volgende week verkrijgbaar via de website van het Comeniusmuseum:

www.comeniusmuseum.nl.

Achtergrondinformatie

Beatrice de Graaf (1976)

Professor de Graaf is faculteitshoogleraar aan de Universiteit Utrecht op het gebied van “History of International Relations & Global Governance”. Zij is lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en ontving een van de hoogste wetenschappelijke onderscheidingen in Nederland, de Stevinprijs in 2018. Ze ontving eerder al de Max van der Stoep Mensenrechtenprijs voor haar studie naar de rol van burger en maatschappelijke groepen in het Oost-Westconflict. Ze was trekker van de Nationale Wetenschapsagenda samen met Alexander Rinnooy Kan. De jury is zeer onder de indruk van zowel haar wetenschappelijke als maatschappelijke verdiensten en zeer verheugd dat zij de prijs op 12 maart a.s. zal aanvaarden.

Ko Colijn (1951)

Ko Colijn promoveerde in 1989 samen met Paul Rusman op het Nederlands wapenexportbeleid. Hij begon in de journalistiek bij de Groene Amsterdammer en is sinds 1975 verbonden geweest aan Vrij Nederland, waarvoor hij jarenlang wekelijks bijdragen schreef. Hij publiceerde in de NRC, Vrede en Veiligheid en de Financial Times. Daarnaast deelde hij zijn kennis en expertise in meer dan 2500 radio en televisieoptredens. Hij was docent in het middelbaar onderwijs, wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Leiden en hoogleraar aan de Erasmus Universiteit. Clingendael, Nederlands instituut voor internationale relaties, bloeide op onder zijn leiding. Ook daarna, sinds 2016, bleef hij op verschillende manieren aan Clingendael verbonden.

Hij was tevens van 2011-2019 lid van de Adviesraad Internationale Vraagstukken en van 2011-2016 lid van de Raad van de Vluchteling.

Tomáš Halík

Tomáš Halík (Praag, 1 juni 1948) is hoogleraar in de sociologie aan de Karelsuniversiteit in Praag en is tevens filosoof, theoloog en rooms-katholiek priester. Hij is wereldwijd bekend als een van de meest toonaangevende geestelijke denkers van het moment. Halík bekeerde zich tot het rooms-katholicisme toen hij 18 jaar oud was, onder invloed van schrijvers als Gilbert Keith Chesterton en Graham Greene. Hij studeerde sociologie en filosofie aan de Karelsuniversiteit in Praag. Jan Patočka was een van zijn leermeesters. De Russische inval in Tsjechoslowakije in augustus 1968, die een einde maken aan de Praagse Lente, kwam voor Halík als een totale verrassing.

Bij zijn afstuderen in 1972 hield hij tijdens de diploma-uitreiking een toespraak die niet in de smaak viel bij het communistische regime. Hij werd uit het onderwijs geweerd en mocht geen wetenschappelijke functie vervullen. Halík werkte van 1972 tot 1975 als bedrijfssocioloog en van 1975 tot 1984 als psycholoog voor het Ministerie van Werkgelegenheid. Intussen studeerde hij theologie. In oktober 1978 werd hij in het geheim tot priester gewijd in het Oost-Duitse Erfurt, zelfs zijn moeder mocht dat niet weten. Hij was actief in de “underground church” en groeide uit tot een naaste

medewerker van kardinaal František Tomášek. Van 1984 tot 1990 werkte Halík met drugs- en alcoholverslaafden. Halík was bevriend met en een van de externe adviseurs van de Tsjechische president Václav Havel. Halík werd in 1997 benoemd tot hoogleraar in de sociologie aan de Karelsuniversiteit in Praag. Hij schreef tientallen boeken. Hij bespreekt daarin onderwerpen als racisme, politieke en religieuze intolerantie, het proces van secularisatie en de Europese eenwording en integratie. Zijn boeken leverden hem verschillende prijzen op, zoals de Templetonprijs in 2014, die wel wordt beschouwd als de Nobelprijs voor de geesteswetenschappen. In 2016 ontving Halík een eredoctoraat van de Universiteit van Oxford.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Media kunnen voor vragen, achtergrondinformatie en interviews met Beatrice de Graaf, Ko Colijn of de jury van de Comeniusprijs contact opnemen met Nick van Loendersloot, woordvoerder van de Stichting Comenius Museum.

Bijgesloten foto's zijn rechtevrij door redacties te gebruiken.

Nick van Loendersloot

0653 145 224

www.comeniusmuseum.nl